

Byla C-576/20**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Gavimo data:**

2020 m. lapkričio 4 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Oberster Gerichtshof (Aukščiausiasis Teismas, Austrija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. spalio 13 d.

Ieškovė:

CC

Atsakovė:

Pensionsversicherungsanstalt (Pensijų draudimo įstaiga)

Oberster Gerichtshof, kasacinės instancijos teismas darbo ir socialinės teisės bylose, <...> ieškovės CC socialinės teisės bylose, <...>, dėl senatvės pensijos, nagrinėdamas ieškovės kasacinį skundą dėl 2020 m. gegužės 26 d. *Oberlandesgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas), apeliacinės instancijos teismo darbo ir socialinės teisės bylose, <...> sprendimo, kuriuo buvo paliktas galioti 2019 m. kovo 26 d. *Arbeits- und Sozialgericht Wien* (Vienos darbo ir socialinių bylų teismas) sprendimas, uždarame posėdyje

priėmė

N u t a r t i:

A. Pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:
(orig. p. 2)

1. Ar 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009, nustatančio Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką, 44 straipsnio 2 dalis aiškintina kaip draudžianti į kitose valstybėse narėse įgytus vaiko auginimo laikotarpius atsižvelgti valstybei narei, kompetentingai skirti senatvės pensiją, pagal kurios teisės aktus pensijos prašantis asmuo per visą savo profesinės veiklos laikotarpį

(išskyrus šiuos vaiko auginimo laikotarpius) vykdė veiklą pagal darbo sutartį arba kaip savarankiškai dirbantis asmuo, vien dėl to, kad šis asmuo tuo metu, kai pagal atitinkamos valstybės narės teisės aktus imta atsižvelgti į vaiko auginimo laikotarpį atitinkamo vaiko atžvilgiu, nevykdė veiklos pagal darbo sutartį ir nedirbo savarankiškai?

Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai:

2. Ar 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 987/2009, nustatančio Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką, 44 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio pirma dalis aiškintina taip, kad pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo II antraštinę dalį kompetentinga valstybė narė pagal savo teisės aktus į vaiko auginimo laiką neatsižvelgia apskritai ar tik konkrečiu atveju?

B. <...> (orig. p. 3) <> (Bylos nagrinėjimas stabdomas)

Motyvai

[1] **I. Bylos dalykas ir faktinės aplinkybės:**

[2] CC gimė 1957 m. Nuo 1976 m. spalio 4 d. iki 1977 m. rugpjūčio 28 d. ji įgijo 11 mėnesių privalomojo draudimo įmokų mokėjimo laikotarpį, kai Austrijoje dirbo pameistre. Po studijų ji nuo 1982 m. sausio 1 d. iki 1986 m. rugsėjo 30 d. įgijo dar 57 mėnesių privalomojo draudimo įmokų mokėjimo laikotarpį, nes Austrijoje dirbo kaip savarankiškai dirbantis asmuo.

[3] Nuo 1986 m. spalio mėn. CC išvyko į Jungtinę Karalystę ir ten baigė studijas. 1987 m. lapkričio mėn. pradžioje ji persikėlė į Belgiją. 1987 m. gruodžio 5 d. Belgijoje ji pagimdė sūnų, o 1990 m. vasario 23 d. – antrą sūnų. Vėliau ji su vaikais iš pradžių gyveno Belgijoje, tuomet nuo 1991 m. gruodžio 5 d. iki 1991 m. gruodžio 31 d. – Vengrijoje ir galiausiai nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 1993 m. vasario 8 d. – Jungtinėje Karalystėje. Nuo 1987 m. gruodžio 5 d. iki 1993 m. vasario 8 d. CC prižiūrėjo ir augino savo vaikus. Ji nedirbo jokio kito darbo ir nei Jungtinėje Karalystėje, nei Belgijoje, nei Vengrijoje neįgijo draudimo laikotarpį, taikomų pensijų draudimui. Be to, tuo metu CC negavo jokių išmokų už vaikų auginimą ar priežiūrą.

[4] 1993 m. vasario 8 d. CC grįžo į Austriją, kur toliau dirbo pagal darbo sutartį arba savarankiškai, ir iki 2017 m. spalio mėn. profesinės veiklos pagrindu įgijo draudimo laikotarpius, taikomus pensijų draudimui.

[5] **II. Sąjungos teisės pagrindas: (orig. p. 4)**

[6] 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl *socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (toliau – Reglamentas 987/2009)*:

„44 straipsnis**Vaiko auginimo laikotarpių įskaitymas**

1. Šiame straipsnyje „vaiko auginimo laikotarpis“ reiškia laikotarpį, kuris įskaitomas pagal valstybės narės pensijų teisės aktus arba dėl kurio prie pensijos pridedama papildoma išmoka tiesiogiai dėl tos priežasties, kad asmuo augino vaiką, neatsižvelgiant į metodą, kuris buvo naudojamas tiems laikotarpiams apskaičiuoti ir į tai, ar jie buvo įgyti auginant vaiką, ar pripažinti atgaline data.

2. Kai pagal valstybės narės, kuri yra kompetentinga pagal pagrindinio reglamento II antraštinę dalį, teisės aktus neatsižvelgiama į vaiko auginimo laikotarpius, valstybės narės, kurios teisės aktai pagal pagrindinio reglamento II antraštinę dalį buvo taikomi atitinkamam asmeniui, todėl, kad jis vykdė veiklą pagal darbo sutartį arba kaip savarankiškai dirbantis asmuo tuo metu, kai pagal tuos teisės aktus imta atsižvelgti į vaiko auginimo laikotarpį atitinkamo vaiko atžvilgiu, įstaiga ir toliau yra atsakinga už tai, kad būtų atsižvelgta į šį laikotarpį kaip į vaiko auginimo laikotarpius pagal jos pačios teisės aktus, taip tarsi šis vaikas buvo auginamas jos teritorijoje.

3. 2 dalis netaikoma, jei atitinkamam asmeniui taikomi ar pradedami taikyti kitos valstybės narės teisės aktai dėl to, kad jis pagal darbo sutartį ar kaip savarankiškai dirbantis asmuo vykdė veiklą.“

[7] **III. Nacionalinės teisės aktai:**

[8] A) Allgemeines Pensionsgesetz (Bendrasis pensijų įstatymas), BGBl I 2004/142 (APG):

„Teisė į senatvės pensiją

4 straipsnis. 1) Apdraustasis įgyja teisę į senatvės pensiją jam sukakus 65 metus (įprastas pensinis amžius), jei iki nustatyto termino (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (Bendrasis socialinio draudimo įstatymas, ASVG 223 straipsnio 2 dalis) pagal šį arba kitą federalinį įstatymą jis yra įgijęs ne mažiau kaip 180 draudimo mėnesių, iš kurių (orig. p. 5) ne mažiau kaip 84 mėnesiai įgyti profesinės veiklos pagrindu (minimalus draudimo laikotarpis).
<...>

Senatvės pensijos dydis

5 straipsnis. 1) Mėnesinės išmokos dydis neatskaičius mokesčių gaunamas (nedarant poveikio specialiajam priedui pagal ASVG 248 straipsnio 1 dalį, Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz (Įstatymas dėl asmenų, vykdančių prekybinę ir komercinę veiklą, socialinio draudimo, GSVG) 141 straipsnio 1 dalį ir Bauern-Sozialversicherungsgesetz (Ūkininkų socialinio draudimo įstatymas, BSVG) 132 straipsnio 1 dalį), iki nustatyto termino (ASVG 223 straipsnio 2 dalis)

apskaičiuotą bendrą [į pensijos sąskaitą] įskaitytą sumą (11 straipsnio 5 punktą) padalijus iš 14. <...>

16 straipsnis. <...> 3a) Minimalaus draudimo laikotarpio reikalavimui pagal 4 straipsnio 1 dalį įvykdyti prie draudimo įmokų mėnesių priskiriami ir pakaitiniai vaiko auginimo laikotarpiai pagal ASVG 227a straipsnį, GSVG 116a straipsnį ir BSVG 107a straipsnį, kurie buvo įgyti iki 2005 m. sausio 1 d.

6) Nukrypstant nuo 4 straipsnio 1 dalies, apdraustųjų moterų, kurioms iki 2024 m. sausio 1 d. sukaks 60 metų, pensinis amžius nustatomas pagal ASVG 253 straipsnio 1 dalį (GSVG 130 straipsnio 1 dalį, BSVG 121 straipsnio 1 dalį); <...>“

[9] B) Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (Bendrasis socialinės apsaugos įstatymas), BGBl 1955/189 (ASVG):

„Draudimo laikotarpiai

224 straipsnis Draudimo laikotarpiai – tai 225 ir 226 straipsniuose nurodyti įmokų mokėjimo laikotarpiai ir 227, 227a, 228, 228a bei 229 straipsniuose nurodyti pakaitiniai laikotarpiai.

<...>

Pakaitiniai vaiko auginimo laikotarpiai po 1955 m. gruodžio 31 d. ir iki 2005 m. sausio 1 d.

227a straipsnis 1) Be to, apdraustųjų, faktiškai ir daugiausia auginusių vaiką (2 dalis), atveju toks vaiko auginimo šalyje laikas, neviršijantis 48 kalendorinių mėnesių nuo vaiko gimimo, laikomas pakaitiniais laikotarpiais po 1955 m. gruodžio 31 d. ir iki 2005 m. sausio 1 d. pensijų draudimo srityje, į kurią patenka paskutinis ankstesnis įmokų mokėjimo laikotarpis ir (arba), kai tokio laikotarpio nėra, į kurią patenka pirmasis vėlesnis įmokų mokėjimo laikotarpis. Jei gimsta daugiau nei vienas vaikas, šis laikotarpis pratęsiamas iki 60 kalendorinių mėnesių.

2) Pagal 1 dalį „vaiku“ laikomi:

1. Apdraustojo asmens vaikai;

<...>

3) Jei gimsta dar vienas vaikas (jis įvaikinamas, prisiimama neatlygintina vaiko globa) nepasibaigus (**orig. p. 6**) 48 kalendorinių mėnesių laikotarpiui (60 kalendorinių mėnesių laikotarpiui), šis laikotarpis pratęsiamas tik iki šio gimimo (įvaikinimo, neatlygintinos vaiko globos prisiėmimo); <...>

4) Su tuo pačiu vaiku siejama reikalavimo teisė atitinkamais laikotarpiais suteikiama tik asmeniui, kuris faktiškai ir daugiausia augino vaiką. <...>

<...>

8) Už kiekvieną pakaitinį mėnesį, kai auginamas įvaikintas arba globojamas vaikas (2 dalies 5 ir 6 punktai), skiriamas finansavimas iš pašalpų šeimai kompensavimo fondo lėšų, sudarantis 22,8 % draudimo įmokų apskaičiavimo bazės. Draudimo įmokų apskaičiavimo bazę už vieną kalendorinę dieną sudaro suma, apskaičiuota pagal 2014 m. gruodžio 31 d. galiojusios redakcijos 76b straipsnio 4 dalį.“

- [10] GSVG 116a straipsnis iš esmės atitinka ASVG 227a straipsnį.
- [11] **IV. Šalių argumentai ir reikalavimai:**
- [12] 2017 m. spalio 11 d. CC pareikalavo, kad atsakovė *Pensionsversicherungsanstalt* (toliau – PVA) pripažintų teisę į senatvės pensiją.
- [13] 2017 m. gruodžio 29 d. sprendimu PVA pripažino CC teisę į 1 079,15 EUR dydžio mėnesinę senatvės pensiją, mokėtiną nuo 2017 m. lapkričio 1 d. Apskaičiuodama pensijos dydį PVA rėmėsi Austrijoje įgytais 366 draudimo įmokų mėnesiais, tarp jų 14 mėnesių pakaitinio vaiko auginimo laikotarpiais nuo 1993 m. sausio mėn. iki 1994 m. vasario mėn.
- [14] CC apskundė šį sprendimą ir pareikalavo pripažinti teisę į didesnę senatvės pensiją. Ji reikalavo apskaičiuojant šią pensiją atsižvelgti į vaiko auginimo laikotarpį kitose valstybėse narėse – Jungtinėje Karalystėje, Belgijoje ir Vengrijoje nuo 1987 m. gruodžio 5 d. iki 1993 m. sausio 31 d. (62 mėnesiai) kaip į pakaitinį laikotarpį. (**orig. p. 7**)
- [15] PVA savo ruožtu nurodė, kad pagal Reglamento 987/2009 44 straipsnį vaiko auginimo laikotarpis užsienyje negali būti įskaitytas, nes CC prieš pat vaiko auginimą nedirbo jokio darbo ir vaikas buvo auginamas valstybėse narėse, kuriose iš principo numatytas vaiko auginimo laikotarpio įskaitymas.
- [16] **V. Ligšiolinis procesas:**
- [17] Pirmosios instancijos teismas (*Arbeits- und Sozialgericht Wien*) atmetė ieškinį, nes nebuvo įvykdyti reikalavimai pagal Reglamento 987/2009 44 straipsnį, taikomi įskaitant kitoje valstybėje narėje įgytą vaiko auginimo laikotarpį.
- [18] Antrosios instancijos teismas (*Oberlandesgericht Wien*) paliko šį sprendimą galioti. Pagal jo teisinę poziciją Reglamento 987/2009 44 straipsnis laikytinas pagal SESV 21 straipsnį leistinu Sąjungos piliečių laisvo judėjimo apribojimu.
- [19] Šį sprendimą CC kasacine tvarka apskundė *Oberster Gerichtshof*. Ji reikalauja tenkinti jos ieškinį. PVA nedalyvavo kasacine tvarka nagrinėjamoje byloje.
- [20] **VI. Prejudicinio klausimo pateikimo motyvai:**
- [21] Dėl pirmojo klausimo:

- [22] Iš Reglamento 987/2009 97 straipsnio ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (toliau – Reglamentas 883/2004) 91 straipsnio darytina išvada, kad šie reglamentai jau galiojo tuo metu, kai buvo pareikštas ieškinys dėl teisės į senatvės pensiją pripažinimo (2017 m. spalio 11 d.) ir buvo priimtas ginčijamas PVA sprendimas (2017 m. gruodžio 29 d.) (**orig. p. 8**). Todėl, *Oberster Gerichtshof* nuomone, jie yra taikytini laiko atžvilgiu (Teisingumo Teismo sprendimo *Reichel-Albert*, C-522/10, ECLI:EU:C:2012:475, 26 punktą ir paskesni punktai). Iš Reglamento 883/2004 2 straipsnio 1 dalies ir 3 straipsnio 1 dalies d punkto darytina išvada, kad CC reikalavimas patenka į šio reglamento taikymo asmenims ir materialinę taikymo sritį.
- [23] *Arbeits- und Sozialgericht Wien* teisingai pastebėjo, kad 1993 m. sausio mėn. (kai CC su savo sūnumis gyveno Jungtinėje Karalystėje prieš grįždama į Austriją, kur nuo 1993 m. vasario mėn. dirbo savarankiškai) PVA pripažino pakaitiniu vaiko auginimo laikotarpiu pagal ASVG. Todėl nagrinėjant bylą iš principo reikšmingas vaiko auginimo laikotarpis, kai CC nuo 1987 m. gruodžio mėn. iki 1992 m. gruodžio mėn. gyveno Belgijoje (ir vieną mėnesį Vengrijoje). Tuo metu galiojo ne Reglamentas 883/2004, bet ankstesnis 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (toliau – Reglamentas 1408/71). Vis dėlto, *Oberster Gerichtshof* nuomone, į šiuos laikotarpius reikia atsižvelgti, nustatant CC teisę į išmokas, remiantis Reglamento 883/2004 87 straipsnio 2 ir 3 dalimis (dėl Reglamento 1408/71 94 straipsnio 2 ir 3 dalių žr. Teisingumo Teismo sprendimo, *Kauer*, C-28/00, ECLI:EU:C:2002:82, 22–24 punktus).
- [24] Kad šioje byloje apskritai būtų galima kalbėti apie Austrijos kompetenciją įskaityti CC Belgijoje ir Vengrijoje įgytus vaiko auginimo laikotarpius, pagrindžiančius jos teisę į senatvės pensiją (**orig. p. 9**), turėtų būti įvykdyti Reglamento 987/2009 44 straipsnio reikalavimai (šiuo klausimu žr. generalinio advokato *N. Jääskinen* išvadą byloje, *Reichel-Albert*, C-522/10, ECLI:EU:C:2012:114, 62 punktą ir paskesni punktai). Reglamento 987/2009 44 straipsnio 3 dalies reikalavimas nėra įvykdytas, nes CC nei Belgijoje, nei Vengrijoje nedirbo pagal darbo sutartį ar savarankiškai. Net darant prielaidą, kad nagrinėjamu atveju nei Belgijoje, nei Vengrijoje (kurios pagal Reglamento 883/2004 11 straipsnio 3 dalies e punktą atitinkamai yra kompetentingos valstybės narės, kuriose gyvenama) nėra atsižvelgiama į vaiko auginimo laikotarpį (Reglamento 987/2009 44 straipsnio 2 dalies pirmas sakiny), pagal Reglamento 987/2009 44 straipsnio 2 dalies antrą sakinį negalima kalbėti apie subsidiarią Austrijos kompetenciją, nes CC 1987 m. gruodžio mėn. (tuo metu pradėta atsižvelgti į jos pirmojo sūnaus auginimo laikotarpį) Austrijoje nedirbo nei pagal darbo sutartį, nei savarankiškai.
- [25] Todėl *Oberster Gerichtshof* kyla klausimas dėl Reglamento 987/2009 44 straipsnio išaiškinimo ir prašo Europos Sąjungos Teisingumo Teismą priimti prejudicinį sprendimą.

- [26] *Galimas pirminės teisės pažeidimas:*
- [27] SESV 21 straipsniu Sąjungos piliečiams suteikiama teisė laisvai judėti valstybių narių teritorijoje laikantis Sutartyse ir joms įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų.
- [28] Sąjungos teisės leidėjas priėmė Reglamento 987/2009 44 straipsnį reaguodamas į Teisingumo Teismo jurisprudenciją bylose *Elsen* (Sprendimas C-135/99, ECLI:EU:C:2000:647) (**orig. p. 10**) ir *Kauer*, kurių taikymo sritis turėjo būti apribota (Reglamento 987/2009 14 konstatuojamoji dalis, generalinio advokato *N. Jääskinen* išvados, ECLI:EU:C:2012:114, 3 punktas). Šią nuostatą galima visiškai laikyti įgyvendinimo nuostata, kuria leistinu būdu apribojama teisė laisvai judėti pagal SESV 21 straipsnį. Tokia išvada darytina jau vien todėl, kad Reglamentu 883/2004 ir Reglamentu 987/2009 buvo siekiama ne suderinti ar net ne suartinti teisės aktus, o tik koordinuoti valstybių narių sukurtas socialinės apsaugos sistemas; apdraustieji negali reikalauti, kad jiems persikėlus į kitą valstybę narę neatsirastų pasekmės jų išmokų, kurių jie gali reikalauti savo kilmės šalyje, pobūdžiui arba dydžiui (Teisingumo Teismo sprendimo C-134/18, *Vester*, ECLI:EU:C:2019:212, 32 punktas ir paskesni punktai). Be to, pagal Reglamento 883/2004 1 straipsnio t punktą klausimas, kokie draudimo laikotarpiai pripažįstami ir kaip jie kvalifikuojami, apibrėžiamas tik pagal valstybės teisės aktus, kurioje šie laikotarpiai buvo įgyti (Teisingumo Teismo sprendimo *Mulders*, C-548/11, ECLI:EU:C:2013:249, 37 punktas).
- [29] Vis dėlto šiam požiūriui prieštarauja aplinkybė, kad CC (ir pirmiausia L. Kauer) dirbo ir draudimo laikotarpius įgijo tik Austrijoje, todėl būtų galima argumentuoti, kad šia aplinkybe pagal pirminės teisės reikalavimus galima pagrįsti pakankamą ryšį su Austrijos socialinio draudimo sistema (ECLI:EU:C:2002:82, 32 punktas; ECLI:EU:C:2012:114, 35 punktas). Žinoma, šios faktinės aplinkybės skiriasi nuo byloje *Kauer* išdėstytų aplinkybių: kitaip negu L. Kauer, CC, kai gimė jos vaikai, nebegyveno Austrijoje. Vis dėlto šias faktines aplinkybes galima palyginti su bylos *Reichel-Albert* (**orig. p. 11**) aplinkybėmis. Tiesa, sprendimą dėl jų Teisingumo Teismas priėmė remdamasis dar Reglamentu 1408/71, kuriame nebuvo nuostatos, panašios į Reglamento 883/2004 44 straipsnį. Vis dėlto jis pabrėžė savo sprendimo motyvus, pagrįstus pirmine teise, pirmiausia nurodydamas, kad pakankamas *D. Reichel-Albert* ryšys su Vokietijos socialinio draudimo sistema būtų patvirtintas net remiantis tik 1991 m. sukurta, todėl dar netaikoma kompetencijos taisykle pagal Reglamento 1408/71 13 straipsnio 2 dalies f punktą (žr. dabartinį Reglamento 883/2004 11 straipsnio 3 dalies e punktą), pagal kurią vaiko auginimo laikotarpiu Belgija būtų buvusi kompetentinga valstybė, nes joje gyveno apdraustoji.
- [30] *Galimas Sąjungos teisės principo dėl teisėtų lūkesčių apsaugos pažeidimas:*
- [31] Kadangi Reglamente 1408/71 nebuvo nuostatos, panašios į Reglamento 883/2004 44 straipsnį, o CC vaikų auginimo laikotarpiai patenka į šio reglamento taikymo sritį *ratione temporis*, vadovaujantis pirminiu vertinimu šioje byloje taip pat yra

svarių priežasčių (remiantis jau minėta Teisingumo Teismo jurisprudencija) vaikų auginimo Belgijoje ir Vengrijoje laikotarpius kvalifikuoti kaip pagal Austrijos teisę vertintinus vaikų auginimo laikotarpius, nes pagal Reglamento 1408/71 taikymo sritį galima preziumuoti, kad CC ryšys su Austrijos socialinio draudimo sistema yra pakankamas. Šiuo požiūriu 2010 m. gegužės 1 d. įsigaliojus Reglamento 987/2009 44 straipsniui, t. y. praėjus daug laiko nuo vaikų auginimo laikotarpio pabaigos, CC padėtis būtų pablogėjusi.

- [32] Remiantis suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija, teisėtų lūkesčių apsaugos principas yra (**orig. p. 12**) Sąjungos teisės sistemos dalis ir valstybės narės turi jo laikytis įgyvendindamos Sąjungos teisės nuostatas (Teisingumo Teismo sprendimo *Marks & Spencer*, C-62/00, ECLI:EU:C:2002:435, 44 punktas). Tiesa, iš esmės šį principą atitinka tai, kad naujas teisės aktas taikomas būsimums situacijos, susidariusios galiojant ankstesniam teisės aktui, pasekmėms. Vis dėlto šis principas prieštarauja tam, kad taikomo teisės akto pakeitimas su atgaline data atimtų iš atitinkamo asmens teisę, kurią jis įgijo pagal ankstesnį teisės aktą (Teisingumo Teisės sprendimo *Enel Maritsa Iztok 3*, ECLI:EU:C:2011:298, C-107/10, 39 punktas). Todėl Sąjungos materialinės teisės normos turi būti aiškinamos taip, kad jos taikomos prieš jų įsigaliojimą susidariusioms situacijoms tik tuo atveju, jei iš jų teksto, tikslo ir sistemos matyti, kad toks poveikis joms turi būti suteiktas (Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija / Freistaat Sachsen*, C-334/07 P, ECLI:EU:C:2008:709, 44 punktas).
- [33] *Oberster Gerichtshof* pripažįsta, kad Reglamento 987/2009 44 straipsnis gali būti visiškai suderinamas su teisėtų lūkesčių apsaugos principu, nes šia nuostata reglamentuojamos (tik) būsimos prieš jai įsigaliojant įgytų vaiko auginimo laikotarpių pasekmės (teisės į senatvės pensiją įgijimas ir pensijos dydis). Vis dėlto CC visada mokėjo įmokas tik į Austrijos socialinio draudimo sistemą ir dirbo tik Austrijoje. Jau įsigaliojus Reglamento 987/2009 44 straipsniui jos ryšys su Austrijos socialinio draudimo sistema buvo pakankamas. Todėl, *Oberster Gerichtshof* požiūriu, CC buvo įgijusi lūkesčių, kuriuos Reglamento 987/2009 44 straipsnis apriboja (**orig. p. 13**) pažeisdamas teisėtų lūkesčių principą.
- [34] *Dël antrojo klausimo:*
- [35] PVA tvirtina, kad CC vaikų auginimo laikotarpius įgijo valstybėse, kuriose iš principo numatomas vaikų auginimo laikotarpių įskaitymas. Apie tai iki šiol nagrinėjant bylą duomenų nepateikta. Todėl, į pirmąjį klausimą atsakius neigiamai, keliamas kitas klausimas, ką reiškia, jei Reglamento 44 straipsnio 2 dalies pirmo sakinio antroje dalyje nurodyta, kad pagal Reglamento 883/2004 II antraštinę dalį kompetentingoje valstybėje narėje „[ne]atsižvelgiama“ į vaiko auginimo laikotarpius. Viena vertus, galima manyti, kad ši valstybė narė konkrečiu atveju neįskaito vaikų auginimo laikotarpių, arba, kita vertus, kad ši valstybė apskritai nenumato vaiko auginimo laikotarpių savo senatvės pensijos draudimo stažo kataloge (generalinio advokato *N. Jääskinen* išvados, ECLI:EU:C:2012:114, 67 punktas).

[36] **VII. Bylos nagrinėjimo sustabdymas**

[37] <...> [Procesiniai klausimai].

<...> Viena, 2020 m. spalio 13 d.

<...>

DARBINIS VERTIMAS